

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 95/12), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 96/13) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2013. ГОДИНУ ПАРТИЈЕ ДЕМОКРАТСКОГ ПРОГРЕСА

Број: 03-07-6-406/14
Сарајево, 19.06.2015. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ.....	5
5.1. НАЛАЗИ	5
5.2. ПРЕПОРУКЕ	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Партије демократског прогреса за 2013. годину.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјенивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

На основу нашег прегледа утврђено је сљедеће:

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2013. годину, утврђено је да је Партија демократског прогреса прекршила одредбе 5. став (4), члана 8. став (1), члана 11. и члана 12. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја Партије демократског прогреса, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја Партије демократског прогреса за 2013. годину.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Партија демократског прогреса се финансирала из следећих извора:

Ред. бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у ук. приходу %
1	Чланарина	2.620,00	0,50%
2	Прилози физичких лица (3-а)	12.323,00	2,38%
3	Прилози правних лица (3-б)	5.011,00	0,97%
4	Приходи од имовине (3-ц)	3,25	0,00%
5	Приходи од пр.лица (3-д)	0,00	0,00%
6	Приходи од поклона (3-е)	16.728,55	3,23%
7	Приходи из буџета (3-ф)	473.925,25	91,64%
8	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00%
9	Остали приходи	6.581,60	1,28%
I	Укупни приходи	517.192,65	100,00%
II	Кредитно задужење код банака	0,00	0,00%
	Извори финансирања (I +II)	517.192,65	100,00%

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала расходе у укупном износу од 347.526,49 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Партија демократског прогреса. Скраћени назив странке је ПДП.

Странка је регистрована 01.10.1999. године у Основном суду у Бањој Луци, рјешењем број: РП-6/9, под називом Партија демократског прогреса Републике Српске. Рјешењем Основног суда у Бањој Луци, број: РП-14/02 од 27.09.2007. године, странка је промијенила назив у Партија демократског прогреса.

Сједиште Партије демократског прогреса је у Бањалуци, улица I Крајишког корпуса 130.

Лице овлаштено за заступање странке је Младен Иванић, председник странке.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2013. годину је Рада Станић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2013. годину, организациону структуру Партије демократског прогреса чине:

- Главни одбор ПДП,
- Градски одбор ПДП Бањалука и
- 61 општински одбор.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Партије демократског прогреса за 2013. годину.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведеног закона, оцјењује да ли је потребно извршити теренску ревизију да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака.

Обим прегледа и контроле финансијских извјештаја Партије демократског прогреса обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је извршила преглед, контролу и ревизију годишњих финансијских извјештаја Партије демократског прогреса у периоду од 2004. до 2012. године, након којих су издати извјештаји о прегледу, односно извјештаји о ревизији са мишљењем ревизора, налазима и препорукама ревизије.

Након извршене ревизије финансијских извјештаја Партије демократског прогреса за 2012. годину издат је извјештај о ревизији са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци да води потпуне евиденције о својим расходима и обавезама, да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и да у сврху предизборне кампање троши средства у законом дозвољеном износу.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2013. годину, утврђено је да Партија демократског прогреса није у потпуности испоштовала дате препоруке.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ

5.1. НАЛАЗИ

а) Партија демократског прогреса прекршила је одредбу члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.¹

Прегледом је утврђено да Партија демократског прогреса није у пословним књигама евидентирала неновчане донације по основу бесплатног кориштења пословних простора и приватних моторних возила, чиме су прекршене одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

- Увидом у Уговор о закупу пословних просторија од 15.01.2013. године², утврђено је да је Партија демократског прогреса користила просторије Општине Нови Град заједно са Демократским народним савезом, без накнаде.

¹ Политичке партије дужне су да воде евиденцију о пријему чланарина и добровољних прилога, те да издају потврде о пријему чланарина и добровољних прилога. Овлашћено лице у политичкој партији уплаћује чланарину и добровољне прилоге непосредно на трансакцијски рачун политичке партије најкасније у року од 10 дана од дана пријема уплате.

- На основу акта Општине Сребренице број: 01-014-160/14 од 24.03.2014. године³, утврђено је да је Партија демократског прогреса на основу Одлуке Начелника Општине Сребреница користила, без накнаде, пословни простор површине 13,68 м², у власништву ове општине.
- Увидом у уговоре о кориштењу возила без накнаде, утврђено је да су Градски одбор ПДП Бања Лука и општински одбори ПДП Дервента, Мркоњић Град, Чајниче, Невесиње и Требиње користили приватна моторна возила у службене сврхе, повремено, без накнаде.

Партија демократског прогреса је кориштењем пословних простора у власништву општина и моторних возила у власништву физичких лица, без плаћања накнаде, примила неновчане донације, коју је у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и Законом о финансирању политичких странака имала обавезу да евидентира у пословним књигама и пријави у годишњем финансијском извјештају за 2013. годину.

b) На основу обављеног прегледа, утврђено је да је Партија демократског прогреса поступила супротно одредбама члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких партија.

Партија демократског прогреса је остварила неновчану донацију Српске демократске странке у висини 2.240,00 КМ⁴, и исту исказала у обрасцу 3-е (неновчане донације и рачуни које политичке странке нису имале обавезу платити) годишњег финансијског извјештаја.

Обзиром да је странка остварила неновчану донацију Српске демократске странке, која се финансирала јавним средствима, прекршене су одредбе члана 8. став (1) тачка г. Закона о финансирању политичких партија.⁵

с) Партија демократског прогреса прекршила је одредбе члана 11. и члана 12. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

На основу обављеног прегледа, утврђено је да Партија демократског прогреса није успоставила потпуне и тачне евиденције о својим расходима и обавезама, чиме су прекршене одредбе члана 11. и члана 12. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

Обзиром да је финансијске извјештаје сачинила на основу непотпуних евиденција, странка је прекршила одредбе члана 12. став (3) Закона о финансирању политичких странака и Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака-у даљем тексту: Правилник.

(1) Странка је у обрасцима 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) годишњег финансијског извјештаја исказала трошкове горива општинских одбора: Братунац у

² Уговор о закупу пословних просторија број: 01-374-56/09.

³ У допису који је доставила Општина Сребреница је наведено да странке не плаћају закуп за кориштење простора из разлога што су реновирале девастиране просторе, које у складу са одлуком Начелника општине Сребреница користе на неодређени период. У допису није наведено колико су износила улагања, те колико би износио закуп просторија уколико би се исти плаћао.

⁴ Књижно одобрење 001-006/2013 од 31.12.2013. године.

⁵ Члан 8. став (1) тачка г. Закона о финансирању политичких партија гласи: Финансирање политичких странака забрањује се синдикатима, удружењима и другим непрофитним организацијама које се финансирају јавним средствима без обзира на износ средстава.

укупном износу од 1.076,37 КМ, Рогатица у износу од 529,91 КМ, Соколац у износу од 655,41 КМ и Источна Илиџа у износу од 1.889,59 КМ.

Увидом у благајничке извјештаје и додатну документацију, утврђено је да су трошкови у пословним књигама евидентирани на основу рачуна за гориво. Такође је утврђено да странка није правилно сачињавала благајничке извјештаје.⁶

На основу извода из пословних књига, утврђено је да Партија демократског прогреса у 2013. години није имала возила и да нема запослена лица у овим одборима.

Имајући у виду да странка не посједује возила и да нема запослена лица у овим одборима, а да је извршила исплату средстава на основу рачуна за гориво, односно да нема путне налоге из којих би се утврдило у коју сврху је утрошено гориво, странка је имала обавезу да на исплаћена средства физичким лицима обрачуна порез на доходак и припадајуће доприносе.

Обзиром да није у складу са пореским прописима, обрачунала и платила порез на доходак и припадајуће доприносе на средства исплаћена физичким лицима по основу рачуна за гориво, у пословним књигама и финансијском извјештају трошкови и обавезе по овом основу нису ни исказани.

- Осим наведеног, увидом у рачуне, утврђено је да је странка у пословним књигама за 2013. годину евидентирала и трошкове по рачунима за гориво општинских одбора Соколац, Братунац и Источна Илиџа из 2012. године и кориштење сале за промотивни скуп по рачуну СШЦ Братунац број: 18/12 од 28.09.2012. године у износу од 200,00 КМ, што указује да странка трошкове није евидентирала у моменту настанка обавезе, већ у моменту плаћања.
- (2) Партија демократског прогреса је у својим пословним књигама и годишњем финансијском извјештају исказала трошкове закупа пословних простора које су користили одбори у мањем износу за 1.650,00 КМ, чиме је прекршила одредбе члана 21. и 22. Правилника.
  - Према подацима из Анекса уговора о закупу, закупнина за пословни простор који је користио Општински одбор ПДП Шамац износила је 100,00 КМ мјесечно, односно 1.200,00 КМ годишње. Прегледом је утврђено да је странка у пословним књигама и обрасцу 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) исказала трошкове закупа у износу од 900,00 КМ, односно у мањем износу од 300,00 КМ.
  - Партија демократског прогреса није у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају исказала трошкове закупа пословног простора који је користио Општински одбор Источна Илиџа, а који су према подацима из Уговора о закупу пословног простора⁷ износили 1.350,00 КМ.
- (3) Прегледом је утврђено да Партија демократског прогреса није у својим пословним књигама и годишњем финансијском извјештају правилно исказала обавезе, чиме је прекршила одредбе члана 24. Правилника.
  - Обавезе странке према Општини Шамац на дан 31.12.2013. године износиле су 1.200,00 КМ, док је странка у годишњем финансијском извјештају и пословним књигама исказала обавезе у износу од 900,00 КМ.

⁶ Налози исплате нису потписани од стране примаоца новчаних средстава, односно поједини организациони одбори не посједује налоге.

⁷ Уговор о закупу пословног простора од 01.11.2012. године.

- Странка је у годишњем финансијском извјештају исказала обавезе према Општини Челинац у износу од 2.160,00 КМ. Према подацима које је доставила Општина Челинац, обавезе странке према овом правном лицу на дан 31.12.2013. године износе 1.452,75 КМ.
- Обзиром да странка није у пословним књигама евидентирала трошкове закупа за Општински одбор ПДП Источна Илиџа, ни обавезе овог одбора према закуподавцу нису евидентирани нити исказани у годишњем финансијском извјештају.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Партији демократског прогреса да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да води евиденције о пријемљеним прилозима,*
- *да се не финансира из извора који су забрањени овим законом,*
- *да води потпуне евиденције о расходима, и*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*

Такође се препоручује:

- *да поштује и друге прописе, преваходно пореске, из којих проистичу додатне обавезе и трошкови, и*
- *да пословање благајне уреди на начин да се разграниче дужности одобравања исплате, евидентирања и исплате готовине, односно да евидентирање исплата из благајне у пословним књигама врши на основу исправне документације (нпр. потписани налог уплате и налог исплате; овјерени рачуни за исплату).*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Партија демократског прогреса је доставила примједбе на налазе ревизије и мишљење ревизора дато у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2013. годину. Партија демократског прогреса је у свом очитовању истакла да је водила пословне књиге и да је финансијске извјештаје поднијела у року Централној изборној комисији Босне и Херцеговине, односно Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге, те да се не може сврстати у ранг странака које не предају извјештаје.

Партија је, такође, истакла да уредно води евиденције о примљеним чланаринама и прилозима, али да је тешко утврдити вриједност накнаде за кориштење приватних аутомобила које користе одбори без накнаде.

Поред наведеног, Партија демократског прогреса је истакла да се консултовала са Пореском управом Републике Српске у вези са обрачуном пореза и доприноса на трошкове горива које исплаћују општински одбори, те навела да удружења грађана нису обавезна обрачунавати овакву врсту обавезе.

Партија демократског прогреса је доставила и исправљене обрасце финансијских извјештаја, чиме је дјелимично испоштовала препоруке ревизора.

Служба за ревизију је уважила све аргументоване примједбе странке, те је кориговала налазе ревизије.

Након издавања Прелиминарног извјештаја о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2013. годину, Партија демократског прогреса је доставила уговоре о кориштењу моторних возила које су склопили општински одбори Невесиње, Требиње и Чајниче са физичким лицима, што је у форми налаза уграђено у Коначни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2013. годину.

Шеф Одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Шеф Службе за ревизију

mr.sc Хасида Гушић

Помоћник ревизора

Анела Бурцовић Капић